

أنواع أموال غير منقول

که خارج ساختن آن مستلزم خرابی خود آن و یا محلش باشد غیر منقول و در غیر این صورت منقول است.

اشکالی که هست هر این است که اگر بناگی را بدون زمین برای خراب کردن و استفاده از مصالح آن خریداری نمایند آنان فقط نظر صلاحیت محکم یابند، حیث حقوق اجانب و یا از جهات دیگر بیک چنین بناهی داخل در منقول است یا غیر منقول؟

اگر چه بر حسب ملاک و مناطق که برای امتیاز منقول از غیر منقول قبل مذکور گردید این قسم از بنا هم میباشد داخل در غیر منقول بر آن متوجه شود ولی نظر باینکه فصل معاملین بر این بوده که بنا باین صورت نماند و غرض از وقوع معامله استفاده از اجزاء و مصالح بنا است باین ملاحظه ممکن است آن را در حکم منقول قرار داد.

اشجار و نباتات دیگر تا وقتی بریده و یا کلید نشده و چنین میوه و محصول تا وقتی آنرا نجیده غیر منقولند.

اما بعد از آن او ایسکه بحای دیگر نقل نشده با جازه مالک هم صورت نگرفته باشد داخل در اموال منقول خواهد بود.

نهال و قلمه و شاخه قبل از آن که برو شوند غیر منقول و بعد از آن داخل در منقول است.

اشکال سابق راجع بفروش ساختمان به صد خر کردن آن در جائی که درخت برای بریدن بفروش ره و یا مورد معامله محصول و یا میوه است که منظور ج و استفاده از آن باشد نیز جاری است. بعضی ماده ۸۰۹ قانون مدنی را که دلالت

اموال غیر منقول یا ذاتاً غیر منقول است مثل زمین و یا بواسطه عمل انسان مثل بنا و در عین حال مقدم نظر به مصالح اراضی قسمی از اموال منقول را ملحق باراضی قرار داده و آنها را غیر منقول فرض نموده است

زمین

زمین خواه در شهر یا در خارج شهر ذاتاً غیر منقول است.

بس اموالی که ذاتاً غیر منقول مختص باراضی است نهایت آنکه اراضی اختصاص بسطح آن نداشته بلکه هرچه هم زیر زمین و روی آن باشد نیز شامل است بنا بر این معدن و سنگ و خاکهای قیمه‌تر که در زیر زمین است و همچنین درخت و هر ساختمانی که روی زمین بنا شده باشد غیر منقول محسوب است.

اما آثار عتیقه و چیزهای دیگری که زیر زمین پنهان است از اجزاء و نمرات زمین نیست تا از اموال غیر منقول باشد.

ساختمان

هر ساختمانی همیشگه حائز صفت استقرار گردید خواه روی زمین باشد یا زیر زمین و او ایسکه برای همیشگی ساخته نشده باشد داخل در غیر منقول است و این تا وقتی است که بناسربا برقرار باشد.

اما بعد از انهدام و خرابی مصالح و اجزاء آن مثل حالت قبل از بکار بردن در بنا را داشته و داخل در منقول است

لوله های آب و گاز و غیره وقتی غیر منقول است که در زمین یا بنا بکار برده شده باشد ولو اینکه نمایان باشد آینه و پرده های نقاشی و غیره را که برای زینت و آرایش اطاق بکار میورند اگر طوری بکار برده شده

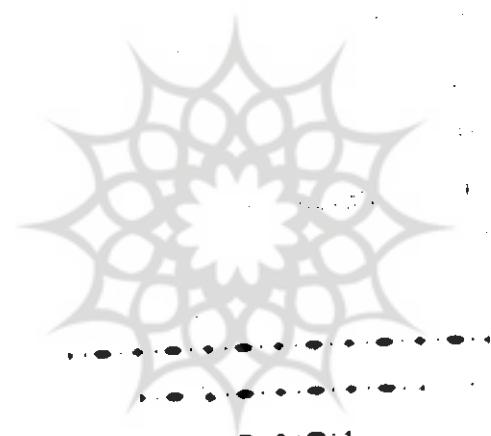
اشکال نخواهد نمود زیرا در غیر این صورت قطعاً داخل در غیر منقول و احکام غیر منقول بر آن جاری است و حال آنکه ماده مزبوره مطلق و اختصاص بصورت مذکور ندارد بلکه در فروش بنا و درخت بدون زمین شفمه جاری نیست اعم از اینکه نظر متعاملین به بقاء آن باشد و یا به انهدام آن.

آسیما اگر طوری ساخته شده و در زمین نصب شود که بدون تقصی و با خرابی آن و یا جایگاهش نشود آنرا بجای دیگر انتقال داد غیر منقول والا منقول است.

محمد بروجردی

براینکه حق شفمه در بنا و درختی که بدون زمین فروخته شود جاری نیست مؤید نظریه سابق قرار داده و از این راه منقول بودن اشجار و بنایی را که سرپا است و بهقصد قطع و انهدام مورد معامله واقع شده اند تأیید نموده.

ولکن این گفتار خالی از مناقشه نیست زیرا ماده مزبوره وقتی میتواند نظر فوق را تأیید نماید که اختصاص بصورتی داشته باشد که فروش بنا و درخت برای خراب و قطع درخت صورت گرفته باشد و گزنه تائیری در رفع

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پریال جامع علوم انسانی